

**Objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej
na lata 2026 - 2040 Gminy Oleśnica**

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Oleśnica jest uchwała budżetowa na 2026 rok, wartości planowane na koniec III kwartału 2025 roku, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Miasta i Gminy Oleśnica za lata 2023 i 2024 oraz wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja – 10 października 2024 r.). W kolumnie pomocniczej dotyczącej przewidywanego wykonania w 2025 roku wprowadzono wartości, które przewiduje się zrealizować na koniec roku budżetowego.

Zgodnie z art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. 2025 r. poz. 1483 ze zm.) wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie.

Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2040. Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta i Gminy Oleśnica została przygotowana na lata 2026-2040.

Opracowując prognozę na kolejne lata kierowano się wykonaniem dochodów i wydatków z poprzednich lat oraz ich przewidywanym wzrostem.. Dochody bieżące na kolejne lata prognozy zostały zaplanowane ze szczególną ostrożnością i w ujęciu realnym. Dochody majątkowe w kolejnych latach prognozy zostały zaplanowane w oparciu o planowane i podpisane umowy o dofinansowanie.

Dochody bieżące w 2026 roku wykazano na podstawie planowanego wykonania z roku 2025 wraz z prognozą wzrostową. W roku 2026 zaplanowano wzrost podatku od nieruchomości oraz podatku leśnego. Pomimo, iż w 2026 roku nie planuje się podwyżki obowiązujących stawek

podatkowych, to wykazany wzrost podatku od nieruchomości związany jest z zakończoną w 2025 roku kompleksową kontrolą gospodarki finansowej Gminy Oleśnica.

Gmina Oleśnica w 2026 roku przeprowadzi czynności wyjaśniające wobec podatników prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie zasadności niewykazania w złożonych informacjach na podatek od nieruchomości przez podatników gruntów oraz budowli związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Bazując bowiem na danych z Geoportalu województwa świętokrzyskiego oraz danych na stronach internetowych podmiotów gospodarczych podczas kontroli ustalono, iż w wielu przypadkach, na nieruchomościach na których prowadzona jest działalność gospodarcza nie wykazano do opodatkowania budowli. Ustalono, iż część działek będących własnością podatników prowadzących działalność gospodarczą jest ogrodzona, pokryta utwardzonymi placami, parkingami, kostką brukową oraz na działkach znajdują się obiekty budowlane. W złożonych informacjach podatkowych nie zostały wykazane do opodatkowania nieruchomości, na których prowadzona jest działalność gospodarcza. Gmina Oleśnica planuje więc w 2026 roku przeprowadzić kontrole podatkowe, co skutkować będzie wzrostem dochodów z tytułu podatku od nieruchomości. Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wysokość stawek podatku od nieruchomości nie może przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. W roku budżetowym wpływy z tytułu podatku od nieruchomości zaplanowano w oparciu o planowane na 2026 r. stawki podatku od nieruchomości oraz zasób nieruchomości Miasta i Gminy Oleśnica, który stanowi przedmiot opodatkowania, z uwzględnieniem przewidywanego wzrostu spowodowanego kontrolami podatkowymi. W 2026 roku szacuje się wzrost ww. wymienionego podatku o 50.000,00 zł. W latach kolejnych prognozy kierując się zasadą ostrożności podatek ten szacuje się na stałym poziomie w kwocie 2.886.000,00 zł nie planując jego wzrostu.

Prognozy dochodów Miasta i Gminy Oleśnica dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych;
2. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych;
3. subwencję ogólną;
4. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące;

5. pozostałe dochody (m. in.: podatki i opłaty lokalne, grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych), w tym: z podatku od nieruchomości.

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje.

Gmina Oleśnica w całym okresie trwania wieloletniej prognozy finansowej nie planuje sprzedaży majątku.

Pozostałe dochody bieżące w wieloletniej prognozie finansowej w zakresie podatków i opłat zaplanowano uwzględniając dotychczasowe wykonanie dochodów budżetu Miasta i Gminy Oleśnica oraz przewidywania na następne lata.

Istotny wpływ na wysokość dochodów bieżących gminy ma również udział w podatkach PIT i CIT, która zależna jest od sytuacji makroekonomicznej kraju. Wysokość podatku PIT to 7% dochodów podatników podatku PIT zamieszkałych na terenie gminy, natomiast wielkość podatku CIT to 1,6% dochodów podatników podatku CIT na obszarze gminy. Podstawą do wprowadzenia planu dochodów w tym zakresie jest kalkulacja i wytyczne Ministra Finansów.

Duże znaczenie dla dochodów gminy ma subwencja ogólna, która jest uzależniona od potrzeb finansowych, oraz dotacje na zadania bieżące. Potrzeby finansowe to element kalkulacji służący do ustalenia dochodów dla jednostki samorządu terytorialnego, na którą składają się potrzeby wyrównawcze, oświatowe, rozwojowe, ekologiczne i uzupełniające. Na rok 2026 plan dochodów w tym zakresie przyjęto na podstawie kalkulacji i wytycznych Ministra Finansów oraz informacji Wojewody Świętokrzyskiego o wysokości dotacji celowych i środków przeznaczonych na cele bieżące na 2026 rok.

W kolejnych latach prognozy założono z dużą ostrożnością wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji. Natomiast planując wysokość dotacji i środków na cele bieżące kierowano się przede wszystkim faktycznym wykonaniem tych dochodów z lat poprzednich oraz wielkością tych środków w roku bieżącym. Dlatego też począwszy od 2027 roku wysokość dotacji i środków na cele bieżące zaplanowano w kwocie 4.800.000,00 zł aż do roku 2032. Oparto się tu o dane z wykonania tych dochodów za 2024 rok, plan na III kwartał 2025 roku oraz ich przewidywane wykonanie i o plan na rok 2026 uśredniając wpływy w 2027 roku do kwoty 4.800.000,00 zł. Kierując się zasadą realności i ostrożności nie planuje się ich wzrostu aż do roku 2033, w którym to zwiększa się je do kwoty 4.850.000,00 zł. Kolejny ich

wzrost przewiduje się w 2036 roku do kwoty 4.885.000,00 zł i utrzymuje się go do ostatniego roku trwania prognozy.

Podobną metodę zastosowano do planowania pozostałych dochodów bieżących.

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. W roku budżetowym nie zaplanowano dochodów ze sprzedaży majątku.

W wieloletniej prognozie finansowej na lata 2026-2040 zaplanowano pozyskanie środków zewnętrznych ze źródeł krajowych jak i UE zgodnie z zawartymi umowami i prognozowanymi inwestycjami.

W 2026 roku zaplanowano dotacje oraz środki przeznaczone na inwestycje w wysokości 5.721.193,00 zł, które wiążą się z uzyskaniem bezzwrotnego dofinansowania na realizację zadań przedstawionych m.in. w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Dotacje oraz środki na inwestycje zaplanowano również w latach 2027 - 2030 w łącznej kwocie 17.211.238,12 zł.

Prognozy wydatków Miasta i Gminy Oleśnica w wieloletniej prognozie finansowej dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

Poziom prognozowanych wydatków bieżących zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi. Priorytetem w zakresie planowania wydatków było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług świadczonych na rzecz mieszkańców. Wydatki bieżące w roku 2026 zaplanowano bazując na przewidywanym wykonaniu roku 2025 oraz uwzględniając wzrost cen usług rynkowych.

Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

1. wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
2. wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki,
3. pozostałe wydatki bieżące.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2026 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu. W 2026 r. w budżecie Miasta i Gminy Oleśnica wydatki na wynagrodzenia oraz pochodne od wynagrodzeń zabezpieczono w wysokości 14.377.062,00 zł uwzględniając w nich między innymi odprawy emerytalne.

Wydatki na obsługę długu w roku 2026 zaplanowano na poziomie 550.000,00 zł, natomiast w latach kolejnych tj. 2027-2040 zaplanowano zgodnie z zapisami WPF w kolumnie 2.1.3. Do kalkulacji kosztów obsługi długu przyjęto założenia Narodowego Banku Polskiego, które to

przewidują spadek inflacji. Zakłada się, że skorelowany z inflacją poziom stóp procentowych w okresie prognozy będzie relatywnie powoli spadać, natomiast dynamika spadku poziomu stóp procentowych będzie wolniejsza od dynamiki spadku poziomu inflacji i do ustabilizowania poziomu stóp procentowych dojdzie w 2029 roku. Dlatego też, z dużą ostrożnością, założono wysokość wydatków na obsługę długu na tym samym poziomie w kwocie 550.000,00 zł. W latach kolejnych czyli 2027-2030 planuje się ich wzrost do kwoty 580.000,00 zł. Od roku 2031 utrzymuje się tendencję spadkową. W ostatnim roku prognozy finansowej wydatki na obsługę długu zaplanowano w kwocie 50.000,00 zł.

W okresie prognozy Miasto i Gmina Oleśnica nie planuje wydatków z tytułu poręczeń i gwarancji.

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Oleśnica na lata 2026-2029. W ramach tych przedsięwzięć wykazano kwoty wynikające z zawartych już umów lub planowanych do zawarcia w ramach zadań inwestycyjnych.

Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy przedstawione są w załączniku nr 2 Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Oleśnica oraz przedstawione są w kolumnach od 9.1 do 9.4.1.1 w WPF.

Wykaz wieloletnich przedsięwzięć Gminy Oleśnica na lata 2026-2029 obejmuje wydatki bieżące i majątkowe, zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały. Przedstawia on wydatki bieżące i majątkowe na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania pozostałe. W poszczególnych pozycjach wykazu wieloletnich przedsięwzięć określono nazwę zadań, okres ich realizacji, łączne nakłady finansowe oraz limit wydatków na poszczególne lata ich realizacji.

Rozliczenie budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

W latach 2022-2026 Gmina Oleśnica przyjęła siedmioletni okres wyliczenia relacji określonych w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Indywidualny wskaźnik obsługi zadłużenia w latach 2022-2026 jako relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów określonych w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych do planowanych dochodów bieżących budżetu nie może przekroczyć średniej arytmetycznej dla ostatnich siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.

W budżecie na 2026 r. zaplanowano ujemną różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami budżetowymi. Wynik budżetu planuje się na poziomie -4.550.053,80 zł, a jego pokrycie planuje się z:

1. tytułu kredytów i pożyczek zaciągniętych na rynku krajowym w kwocie 3.532.487,00 zł;
2. tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy w kwocie 306.278,00 zł;
3. niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu 2025 roku, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości: 430.927,00 zł;
4. niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości: 280.361,80 zł.

W 2026 roku planuje się przychody budżetu w kwocie 5.330.053,80 zł – w których skład wchodzi:

1. Kredyty zaciągnięte na rynku krajowym w kwocie 3.532.487,00 zł. Jest to kwota wstępna, ponieważ niektóre przedsięwzięcia inwestycyjne zaplanowano w wielkościach kosztorysowych, a zatem ich zmiana nastąpi po wyłonieniu wykonawców w drodze zamówień publicznych. Obejmują one również prognozowane zadania do realizacji.
2. Przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczeń dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu określonymi w odrębnych ustawach - środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 430.927,00 zł.
3. Przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach

publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości: 280.361,80 zł.

4. Przychody z tytułu wolnych środków w kwocie 1.086.278,00 zł. - są to środki, które nie zostaną wykorzystane w 2025 roku. Są to środki, które stanowią refundację już poniesionych wydatków majątkowych w roku bieżącym dla zadania jednorocznego „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Oleśnica w ramach zadania:" Rozbudowa infrastruktury wodno - kanalizacyjnej poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Oleśnica oraz rozbudowę sieci wodociągowej w miejscowości Strzelce i Brody". Planowana kwota zwrotu to 1.649.600,00 zł. Zwrot poniesionych nakładów finansowych zgodnie z umową ma nastąpić do końca 2025 roku. Dlatego też w projekcie na rok 2026 planuje się niewykorzystane środki w kwocie 1.086.278,00 zł, które to częściowo przeznacza się na pokrycie deficytu budżetu.

Rozchody budżetu w 2026 roku obejmują spłatę zadłużenia z tytułu już zaciągniętego kredytu, które opiewają na kwotę 780.000,00 zł, a które wynikają z harmonogramu spłat zadłużenia w okresie zawartych umów. Rozchody te ujęto w kolumnie 10.6 do WPF w latach 2026-2038.

Na dzień 31.12.2025 r. kwota zadłużenia, wykazana w pozycji 6. Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Oleśnica na lata 2026-2040, w kolumnie pomocniczej WPF „2025 przewidywane wykonanie” wynosi 9.394.000,00 zł. Na koniec 2026 roku kwotę długu planuje się na poziomie 12.146.487,00 zł.

Kwota długu – dług na koniec każdego roku jest wynikiem działania: dług z poprzedniego roku + zaciągany dług – spłata długu.

Realizacja zaplanowanych zadań inwestycyjnych przewiduje konieczność zaciągnięcia kredytów lub pożyczek w 2026 roku. W kolejnych latach następuje spadek wartości zadłużenia poprzez jego spłatę, aż do jego wygaśnięcia.

Celem sporządzenia wieloletniej prognozy finansowej jest umożliwienie weryfikacji długookresowej stabilizacji finansowej, wartości dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów, które pozwalają na ocenę perspektyw utrzymania płynności finansowej w przyszłości.

Bazując na wykonaniu kolumny 7.1 do WPF Gminy Oleśnica za lata ubiegłe, gdzie wynik budżetu pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi, był dodatni, gdzie planowany

wynik budżetu roku 2025 przewiduje się również w wielkości dodatniej, Gmina Oleśnica zakłada, że w latach kolejnych objętych prognozą finansową ta tendencja również się utrzyma.

Ustawowe wskaźniki

Począwszy od roku 2026 wskaźnik maksymalnego obciążenia z tytułu spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego jest ustalony zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1530 ze zm.) jako średnia arytmetyczna obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji jej dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.

Wskaźniki wynikające z art. 243 uofp zostały przedstawione w załączniku nr 1 do WPF. Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy przedstawia poz. 8.4.

Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy przedstawia poz. 8.4.1.

Planowane wielkości wskazują, że w całym okresie prognozy Gmina Oleśnica spełnia relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie dotyczy zarówno relacji obliczonej na podstawie planu na dzień 30.09.2025 r. jak i w oparciu o kolumnę „2025 przewidywane wykonanie”.

Wskaźniki te na lata 2026 - 2040 dla Gminy Oleśnica są na „TAK”.

W przedstawionej wieloletniej prognozie finansowej na lata 2026-2040 została zachowana zasada, w której organ stanowiący nie może uchwalić budżetu w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Zgodnie z załącznikiem Nr 1. do uchwały zasada ta została zachowana.

Oleśnica dnia 29.12.2025 r.

Sporządził: Skarbnik Urszula Wójcicka